ตารางผนวกที่ 1 พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิต และราคามันสำปะหลัง ปี 2527/28 ถึง 2547/48

ปี	พื้นที่เพาะปลูก (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ราคา (บาท/ตัน)
2527/28	8.780	19.985	660
2528/29	9.230	19.263	400
2529/30	7.748	15.255	780
2530/31	8.820	19.554	890
2531/32	9.879	22.307	610
2532/33	10.136	24.264	560
2533/34	9.562	20.701	620
2534/35	9.323	19.705	830
2535/36	9.323	20.356	770
2536/37	9.100	20.203	660
2537/38	8.817	19.091	580
2538/39	8.093	16.217	1,150
2539/40	7.885	17.388	980
2540/41	7.907	18.084	710
2541/42	6.694	15.591	1,260
2542/43	7.200	16.507	910
2543/44	7.400	19.064	630
2544/45	6.918	18.396	690
2545/46	6.224	16.868	1,050
2546/47	6.435	19.718	930
2547/48	6.757	21.440	800

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2548)

ตารางผนวกที่ 2 พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิต และราคาข้าวโพด ปี 2527/28 ถึง 2547/48

ปี	พื้นที่เพาะปลูก (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ราคา (บาท/ตัน)
2527/28	11.355	4.226	2,330
2528/29	12.377	4.934	1,820
2529/30	12.194	4.309	1,600
2530/31	10.941	2.781	2,480
2531/32	11.471	4.675	2,620
2532/33	11.165	4.393	2,930
2533/34	10.910	3.722	2,450
2534/35	9.219	3.793	2,750
2535/36	8.446	3.672	3,400
2536/37	8.370	3.328	2,810
2537/38	8.829	3.965	2,920
2538/39	8.346	4.155	4,050
2539/40	8.665	4.533	3,930
2540/41	8.729	3.832	4,400
2541/42	9.008	4.617	3,690
2542/43	7.719	4.286	4,290
2543/44	7.802	4.462	3,790
2544/45	7.685	4.466	3,950
2545/46	7.317	4.230	4,150
2546/47	6.943	4.178	4,460
2547/48	7.040	4.216	4,590

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2548)

ตารางผนวกที่ 3 พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิต และราคาถั่วเขียว ปี 2527/28 ถึง 2547/48

ปี	พื้นที่เพาะปลูก (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ราคา (บาท/ตัน)
2527/28	3.280	0.352	6,440
2528/29	3.426	0.323	6,400
2529/30	3.172	0.301	5,890
2530/31	2.900	0.267	7,940
2531/32	2.964	0.333	8,590
2532/33	3.205	0.356	6,360
2533/34	2.808	0.303	6,200
2534/35	2.754	0.304	10,320
2535/36	2.404	0.261	8,240
2536/37	2.147	0.231	9,440
2537/38	2.267	0.256	9,720
2538/39	2.197	0.234	11,880
2539/40	1.978	0.215	11,620
2540/41	1.804	0.200	11,260
2541/42	1.892	0.226	11,700
2542/43	2.012	0.249	11,100
2543/44	1.845	0.226	12,580
2544/45	1.892	0.238	13,940
2545/46	1.831	0.216	10,390
2546/47	1.520	0.178	12,810
2547/48	1.417	0.160	13,720

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2548)

ตารางผนวกที่ 4 พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิต และราคาถั่วเหลือง ปี 2527/28 ถึง 2547/48

ปี	พื้นที่เพาะปลูก (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ราคา (บาท/ตัน)
2527/28	1.253	0.246	6,000
2528/29	1.524	0.309	6,090
2529/30	1.799	0.356	6,150
2530/31	2.260	0.338	8,010
2531/32	2.508	0.517	8,460
2532/33	3.209	0.214	7,330
2533/34	2.657	0.530	7,330
2534/35	2.175	0.436	7,860
2535/36	2.294	0.480	7,440
2536/37	2.600	0.513	8,030
2537/38	2.724	0.528	7,820
2538/39	1.881	0.386	8,650
2539/40	1.696	0.359	8,690
2540/41	1.548	0.338	10,250
2541/42	1.467	0.321	9,750
2542/43	1.451	0.319	8,630
2543/44	1.396	0.312	9,230
2544/45	1.154	0.261	9,860
2545/46	1.130	0.260	10,120
2546/47	0.961	0.231	10,580
2547/48	1.013	0.240	10,880

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2548)

ตารางผนวกที่ 5 พื้นที่เพาะปลูก ผลผลิต และราคาข้าวฟ่าง ปี 2527/28 ถึง 2547/48

ปี	พื้นที่เพาะปลูก (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ราคา (บาท/ตัน)
2527/28	1.838	0.374	2,260
2528/29	1.935	0.404	1,820
2529/30	1.212	0.211	1,470
2530/31	1.105	0.192	2,340
2531/32	1.126	0.215	2,260
2532/33	1.171	0.231	2,430
2533/34	1.215	0.237	1,920
2534/35	1.231	0.250	2,430
2535/36	1.168	0.250	2,230
2536/37	1.097	0.208	2,300
2537/38	1.134	0.228	2,730
2538/39	0.887	0.194	3,670
2539/40	0.930	0.225	2,750
2540/41	0.677	0.165	3,940
2541/42	0.615	0.146	2,560
2542/43	0.549	0.142	3,650
2543/44	0.575	0.148	3,060
2544/45	0.535	0.145	3,010
2545/46	0.460	0.132	3,330
2546/47	0.327	0.096	3,450
2547/48	0.323	0.093	4,120

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2548)

ตารางผนวกที่ 6 มูลค่าอุดหนุนระบบน้ำตาล 2 ราคา ประเทศไทย ปี 2528/29 ถึง 2547/48

ปี	ราคาน้ำตาลทรายขาวขายส่ง (บาท/ตัน)	ราคาส่งออก FOB (บาท/ตัน)	ผลต่าง (บาท/ตัน)	การบริโภคภายใน (ตัน)	มูลค่าการอุดหนุน (ล้านบาท)
2528	10,970.0	3,330.00	7,640.00	675,500	5,161.82
2529	10,990.0	4,309.00	6,681.00	630,700	4,213.70
2530	10,970.0	4,772.00	6,198.00	817,391	5,066.18
2531	10,980.0	5,691.00	5,289.00	820,000	4,336.90
2532	10,980.0	6,934.00	4,046.00	908,038	3,673.92
2533	10,980.0	8,211.00	2,769.00	1,023,330	2,833.60
2534	10,980.0	5,442.00	5,538.00	1,101,376	6,099.42
2535	10,988.4	5,867.00	5,121.40	1,170,307	5,993.61
2536	10,989.1	5,858.00	5,131.10	1,266,870	6,500.43
2537	10,988.9	6,966.00	4,022.90	1,370,260	5,512.09
2538	10,994.5	8,373.00	2,621.50	1,523,409	3,992.55
2539	10,996.6	8,176.00	2,820.60	1,580,044	4,455.32
2540	10,996.7	8,876.17	2,120.53	1,711,633	3,629.56
2541	11,999.9	13,197.93	-1,198.03	1,698,124	-2,034.40
2542	10,992.5	7,508.95	3,483.55	1,644,888	5,730.04
2543	11,415.3	7,008.82	4,406.48	1,681,476	7,409.39
2544	11,762.5	10,207.21	1,555.29	1,809,918	2,814.94
2545	11,759.8	8,333.91	3,425.89	1,831,565	6,274.74
2546	11,762.2	8,263.25	3,498.95	1,901,000	6,651.50
2547	11,761.9	8,144.15	3,617.75	1,851,318	6,697.60
เฉลี่ยปี 2529 -2531					4,538.95

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2548)

ตารางผนวกที่ 7 พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดที่เป็นค่าจริง (Actual) และ ค่าที่คำนวณได้จากแบบจำลอง (Baseline) จากการทำซิมูเลชั่น

ปี	ค่าจริง (Actual)	ค่าจากแบบจำลอง (Baseline)
2528	12,377,000	12,377,000
2529	12,194,000	12,194,000
2530	10,941,000	11,650,230
2531	11,471,000	11,197,740
2532	11,165,000	10,885,470
2533	10,910,000	10,500,160
2534	9,219,000	9,897,014
2535	8,446,000	8,847,338
2536	8,370,000	8,356,193
2537	8,829,000	8,315,714
2538	8,346,000	8,106,152
2539	8,665,000	8,327,978
2540	8,729,000	8,195,045
2541	9,008,000	8,269,849
2542	7,719,000	8,441,485
2543	7,802,000	8,211,366
2544	7,685,000	7,919,319
2545	7,317,000	7,450,700
2546	6,943,000	7,235,102
2547	7,040,000	7,001,914

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางผนวกที่ 8 พื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังที่เป็นค่าจริง (Actual) และ ค่าที่คำนวณได้จากแบบจำลอง (Baseline) จากการทำซิมูเลชั่น

ปี	ค่าจริง (Actual)	ค่าจากแบบจำลอง (Baseline)
2528	9,230,000	9,230,000
2529	7,748,000	7,748,000
2530	8,820,000	7,827,110
2531	9,879,000	9,176,612
2532	10,136,000	9,550,873
2533	9,562,000	9,617,791
2534	9,323,000	9,259,811
2535	9,323,000	9,484,271
2536	9,100,000	9,307,280
2537	8,817,000	8,738,769
2538	8,093,000	8,214,244
2539	7,885,000	8,759,150
2540	7,907,000	8,127,148
2541	6,694,000	7,442,911
2542	7,200,000	7,498,086
2543	7,400,000	7,092,778
2544	6,918,000	6,654,889
2545	6,224,000	6,231,040
2546	6,435,000	6,328,386
2547	6,757,000	6,286,827

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางผนวกที่ 9 พื้นที่เพาะปลูกอ้อยที่เป็นค่าจริง (Actual) และ ค่าที่คำนวณได้จากแบบจำลอง (Baseline) จากการทำซิมูเลชั่น

ปี	ค่าจริง (Actual)	ค่าจากแบบจำลอง (Baseline)
2528	3,440,000	3,440,000
2529	3,370,000	3,370,000
2530	3,660,000	3,814,392
2531	4,130,000	3,882,888
2532	4,300,000	4,334,819
2533	4,930,000	4,585,678
2534	5,790,000	5,244,715
2535	6,270,000	5,811,945
2536	5,355,000	6,100,168
2537	5,887,000	5,995,711
2538	6,279,000	6,367,912
2539	6,314,000	6,002,365
2540	5,897,000	6,248,491
2541	5,735,000	6,158,237
2542	5,710,000	6,051,838
2543	5,481,000	5,777,836
2544	6,320,000	6,106,300
2545	7,121,000	6,543,813
2546	7,009,000	6,716,415
2547	6,668,000	6,821,097

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางผนวกที่ 10 พื้นที่เพาะปลูกถั่วเหลืองที่เป็นค่าจริง (Actual) และ ค่าที่คำนวณได้จากแบบจำลอง (Baseline) จากการทำซิมูเลชั่น

ปี	ค่าจริง (Actual)	ค่าจากแบบจำลอง (Baseline)
2528	1,524,000	1,524,000
2529	1,799,000	1,799,000
2530	2,260,000	1,734,575
2531	2,508,000	2,482,802
2532	3,209,000	2,699,917
2533	2,657,000	2,758,231
2534	2,175,000	2,465,806
2535	2,294,000	2,574,389
2536	2,600,000	2,412,869
2537	2,724,000	2,222,873
2538	1,881,000	1,980,053
2539	1,696,000	2,169,323
2540	1,548,000	1,822,184
2541	1,467,000	1,606,179
2542	1,451,000	1,539,880
2543	1,396,000	1,319,857
2544	1,154,000	1,153,338
2545	1,130,000	962,647
2546	961,000	977,067
2547	1,013,000	927,936

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางผนวกที่ 11 พื้นที่เพาะปลูกถั่วเขียวที่เป็นค่าจริง (Actual) และ ค่าที่คำนวณได้จากแบบจำลอง (Baseline) จากการทำซิมูเลชั่น

ปี	ค่าจริง (Actual)	ค่าจากแบบจำลอง (Baseline)
2528	3,426,000	3,426,000
2529	3,172,000	3,172,000
2530	2,900,000	2,858,444
2531	2,964,000	2,967,502
2532	3,205,000	2,974,640
2533	2,808,000	2,940,469
2534	2,754,000	2,602,573
2535	2,404,000	2,568,643
2536	2,147,000	2,277,622
2537	2,267,000	2,163,483
2538	2,197,000	2,069,256
2539	1,978,000	2,237,359
2540	1,804,000	2,017,998
2541	1,892,000	1,882,933
2542	2,012,000	1,968,456
2543	1,845,000	1,923,714
2544	1,892,000	1,785,949
2545	1,831,000	1,677,680
2546	1,520,000	1,521,414
2547	1,417,000	1,438,952

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางผนวกที่ 12 พื้นที่เพาะปลูกข้าวฟ่างที่เป็นค่าจริง (Actual) และ ค่าที่คำนวณได้จากแบบจำลอง (Baseline) จากการทำซิมูเลชั่น

ปี	ค่าจริง (Actual)	ค่าจากแบบจำลอง (Baseline)
2528	1,935,000	1,935,000
2529	1,212,000	1,212,000
2530	1,105,000	1,100,343
2531	1,126,000	1,137,435
2532	1,171,000	1,141,889
2533	1,215,000	1,222,597
2534	1,231,000	1,162,115
2535	1,168,000	1,135,657
2536	1,097,000	1,111,475
2537	1,104,000	1,026,290
2538	887,000	926,931
2539	930,000	880,546
2540	677,000	777,354
2541	615,000	714,843
2542	549,000	548,530
2543	575,000	576,866
2544	535,000	520,860
2545	460,000	375,201
2546	327,000	389,729
2547	323,000	290,027

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางผนวกที่ 13 ตัวเลขราคาอ้อยที่เป็นค่าจริง (Actual) และ ค่าที่คำนวณได้จากแบบจำลอง (Baseline) จากการทำซิมูเลชั่น

ปี	ค่าจริง (Actual)	ค่าจากแบบจำลอง (Baseline)
2528	237	237.0000
2529	288	288.0000
2530	328	330.7879
2531	329	347.6051
2532	384	374.1145
2533	356	400.0963
2534	335	367.1557
2535	350	373.0609
2536	468	383.0858
2537	435	403.1790
2538	386	412.5166
2539	410	423.8306
2540	507	425.3524
2541	470	444.4363
2542	446	432.2311
2543	514	465.2799
2544	435	460.8864
2545	406	476.0960
2546	398	481.4663
2547	520	475.9777

ที่มา: จากการคำนวณ

ภาคผนวก ข

วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 3 ขั้น (Three-stage least squares- 3SLS)

<u>แนวคิด</u>

วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 3 ขั้น เป็นวิธีประมาณค่าแบบคำนวณทุกสมการพร้อมกันทั้งระบบสมการ ซึ่งเป็นวิธีที่สามารถแก้ปัญหาการขาดประสิทธิภาพของตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์โครงสร้างได้ ผู้ที่ค้นพบวิธีการนี้คือ Zellner และ Theil โดยได้ใช้วิธีประมาณค่าด้วยการรวมเอาค่าความแปรปรวนร่วมของพจน์ความคลาดเคลื่อนระหว่างสมการมาใช้ในการประมาณค่าด้วยและเรียกวิธีการประมาณค่านี้ว่า วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 3 ขั้น (Three-stage least squares- 3SLS)

<u>วิธีการประมาณค่าด้วยวิธี 3 SLS</u>

การประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธี 3SLS นั้นมีอยู่ 3 ขั้นตอนด้วยกัน มี 2 ขั้นตอนที่เหมือนวิธี 2SLS ส่วนที่เพิ่มเติมจากวิธี 2SLS ก็คือ เมื่อได้ค่าประมาณสัมประสิทธิ์โครงสร้างกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ขั้นแล้ว ค่าประมาณของตัวคลาดเคลื่อนของแต่ละสมการจะถูกนำมาใช้คำนวณหาค่าตัวแปรร่วมของพจน์ความคลาดเคลื่อนก่อน แล้ว จึงนำค่าความแปรปรวนร่วมที่ได้นี้พร้อมตัวประมาณของตัวแปรเครื่องมือมาประมาณค่าขั้นสุดท้ายด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบทั่วไป (GLS) โดยเหตุที่มีการใช้วิธีประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดถึง 3 ครั้ง เพื่อที่จะได้ค่าประมาณสัมประสิทธิ์โครงสร้างซึ่งมีคุณสมบัติแนบนัย และมีประสิทธิภาพสูงเมื่อจำนวนสิ่งตัวอย่างใหญ่ จึงได้เรียกวิธีการประมาณค่านี้ว่า วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 3 ขั้น

ขั้นตอนที่ 1 (ก) หาตัวแปรเครื่องมือโดยแปลงสมการโครงสร้างให้เป็นสมการลดรูปดังปรากฏในสมการ (ข) หาค่าประมาณของ $\hat{\pi}, \hat{\pi}_2, ..., \hat{\pi}_G$ ด้วยวิธี OLS และ (ค) นำค่าประมาณที่ได้ไปหาค่า $\hat{y}_1, \hat{y}_2, ..., \hat{y}_G$ ตามลำดับ

วิธีทำ สมการโครงสร้าง คือ

$$
\left.
\begin{aligned}
y_1 &= Y_1\beta_1 + X_1\gamma_1 + u_1 \\
y_2 &= Y_2\beta_2 + X_2\gamma_2 + u_2 \\
&\vdots \\
y_G &= Y_G\beta_G + X_G\gamma_G + u_G
\end{aligned}
\right\} \quad \ldots\ldots\ldots\ldots\ldots\ldots (1)
$$

เมื่อแปลงเป็นสมการลดรูปจะได้

$$
\left.
\begin{aligned}
y_1 &= X\pi_1 + v_1 \\
y_2 &= X\pi_2 + v_2 \\
&\vdots \\
y_G &= X\pi_G + v_G
\end{aligned}
\right\} \quad \ldots\ldots\ldots\ldots\ldots\ldots (2)
$$

หาค่าประมาณของ $\hat{\pi}_G$ (g = 1 , ….., G) ด้วยวิธี OLS

$$\hat{\pi}_G = (X'X)^{-1}X'y_g$$

เมื่อแทนค่า $\hat{\pi}_g$ ในสมการลดรูปข้างต้นจะได้

$$\hat{y}_1 = X\hat{\pi}_1$$
$$\hat{y}_2 = X\hat{\pi}_2$$
. .
. .
. .
$$\hat{y}_G = X\hat{\pi}_G$$

นำค่า $\hat{y}_1, \hat{y}_2, ..., \hat{y}_G$ ไปแทนค่า $Y_1, Y_2, ..., Y_G$ ในระบบสมการ (1) จะได้

$$y_1 = \hat{Y}_1\beta_1 + X_1\gamma_1 + \hat{u}_1$$

$$y_2 = \hat{Y}_2\beta_2 + X_2\gamma_2 + \hat{u}_2$$

. .
. .
. .
$$y_G = \hat{Y}_G\beta_G + X_G\gamma_G + \hat{u}_G$$

$\hat{Y}_1, \hat{Y}_2, ..., \hat{Y}_G$ คือตัวแปรเครื่องมือที่จะนำไปใช้ประมาณค่าในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 หาค่าประมาณของ β_g และ γ_g ในระบบสมการ (1) ด้วยวิธี OLS ทีละสมการ

เพื่อให้ง่ายแก่การนำไปคำนวณจะขอรวมเมตริกซ์ Y_g และ X_g ให้อยู่ในเมตริกซ์เดียวกันใช้สัญลักษณ์ Z_g และรวมเวกเตอร์สัมประสิทธิ์โครงสร้าง β_g และ γ_g ให้อยู่ในเมตริกซ์เดียวกันใช้สัญลักษณ์ α_g ขั้นตอนในการรวมเมตริกซ์เข้าด้วยกันนั้น ขอยกตัวอย่างสมการที่ g (g = 1 , 2 ,....., G) ดังนี้

$$y_g = \hat{Y}_g \beta_g + X_g \gamma_g + \hat{u}_g$$

$$= \left[\hat{Y}_g \; X_g\right] + \begin{bmatrix} \beta_g \\ \gamma_g \end{bmatrix} + \hat{u}_g$$

$$\therefore y_g = \hat{Z}_g \alpha_g + \hat{u}_g \qquad \text{.....(3)}$$

นำขั้นตอนข้างต้นนี้ไปใช้กับระบบสมการ (1) จะได้

$$\left.\begin{aligned} y_1 &= \hat{Z}_1 \alpha_1 + \hat{u}_1 \\ y_2 &= \hat{Z}_2 \alpha_2 + \hat{u}_2 \\ &\vdots \\ y_G &= \hat{Z}_G \alpha_G + \hat{u}_G \end{aligned}\right\} \qquad \text{..... (4)}$$

ระบบสมการ (4) เขียนในรูปของเมตริกซ์ คือ

$$y = \hat{Z}\alpha + \hat{u} \qquad \text{……. (5)}$$

ถ้าเป็นการประมาณค่าทีละสมการอย่างเช่นวิธี 2SLS เราอาจใช้วิธี OLS ประมาณค่า $\hat{\alpha}_1, \hat{\alpha}_2, \ldots\ldots, \hat{\alpha}_G$ ทีละสมการด้วยสูตร

$$\hat{\alpha}_g = \left[\hat{Z}_g' \hat{Z}_g\right]^{-1}\left[\hat{Z}_g y_g\right] = \begin{bmatrix} \hat{\beta}_g \\ \hat{\gamma}_g \end{bmatrix} \qquad \text{…… (6)}$$

และ ค่า $\hat{\alpha}_g$ ที่ได้นี้ คือ ค่าประมาณกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ขั้น ของสมการที่ g และการใช้ OLS ในขั้นนี้ ถือเป็นขั้นที่ 2

แต่ในกรณี 3SLS นี้ เราต้องประมาณค่า $\hat{\alpha}_1, \hat{\alpha}_2, ..., \hat{\alpha}_G$ ทุกตัวพร้อมกันเพื่อจะได้รวมความแปรปรวนของพจน์ความคลาดเคลื่อนในกรณีที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันได้ ถ้าความแปรปรวนร่วมของพจน์ความคลาดเคลื่อน Cov (u_I, u_j) $\neq$ 0 การประมาณค่าด้วยวิธี OLS ย่อมจะมีผลทำให้ค่าความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์โครงสร้างขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกรณีที่มีสิ่งตัวอย่างมีจำนวนมาก วิธีแก้ไขปัญหานี้ก็คือ แทนที่จะใช้ OLS ก็ใช้วิธีประมาณค่าแบบ GLS แทน เพราะ GLS เป็นวิธีการประมาณค่าที่ไม่มีข้อจำกัดว่า Cov (u_I, u_j) ต้องเท่ากับ 0 ในการประมาณค่าด้วยวิธี GLS ต้องประมาณ $\alpha_1, \alpha_2, ..., \alpha_G$ ของทุกสมการพร้อมกัน มิใช่ประมาณค่าทีละสมการแบบ 2SLS ดังนั้น จากสมการ (6) จะได้

$$\hat{\alpha} = \left[\hat{Z}'\Omega^{-1}\hat{Z}\right]^{-1}\left[\hat{Z}\Omega^{-1}y\right] \qquad \text{..... (7)}$$

$\hat{\alpha}$ คือตัวประมาณค่ากำลังสองน้อยที่สุดแบบ 3 ขั้น ซึ่งจะทราบค่าได้ต่อเมื่อทราบค่าประมาณของ $\Omega(\hat{\Omega})$ เสียก่อน โดยกำหนดให้

$$\hat{\Omega} = \begin{bmatrix} \hat{\Psi}_{11}I_T ... \hat{\Psi}_{12}I_T ..... \hat{\Psi}_{1G}I_T \\ \hat{\Psi}_{21}I_T ... \hat{\Psi}_{22}I_T \\ ..... \\ ..... \\ ..... \\ \hat{\Psi}_{G1}I_T ... \hat{\Psi}_{G2}I_T ..... \hat{\Psi}_{GG}I_T \end{bmatrix}_{G\times G}$$

โดยที่ $\hat{\Psi}_{gh} = \dfrac{\left[y_g + Y_g\hat{\beta}_g - X_g\hat{\gamma}_g\right]\left[y_h - Y_h\hat{\beta}_h - X_h\tilde{\gamma}_h\right]}{\left[T - G_h + 1 - K_g\right]}$

$G_g + K_g \geq G_h + K_h$

โดย g , h = 1,2,.....G

Ω คือ เมตริกซ์ของค่าความแปรปรวนของพจน์ความคลาดเคลื่อนขนาด G * G

I_T คือ เมตริกซ์ identity ขนาด T*T

$\hat{\beta}_g$ และ $\hat{\gamma}_g$ คือ ค่าประมาณกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ขั้น ซึ่งประมาณค่าได้โดยใช้สูตร (6) ประมาณค่า $\hat{\alpha}_1, \hat{\alpha}_2, \ldots\ldots, \hat{\alpha}_G$ จากระบบสมการที่ละสมการ ซึ่งตอนนี้ถือเป็นขั้นที่ 2 ของการประมาณค่าแบบ 2SLS ก็ใช้ OLS ประมาณค่า $\hat{\alpha}_g$ ทั้งนี้ ก็เพื่อหาค่า $\hat{\Omega}$ ไปแทนในสมการ (8)

$$Y_{1t} = \beta_{10} + \beta_{12} Y_{2t} + \gamma_{11} X_{1t} + \gamma_{12} X_{2t} + u_t \qquad \ldots\ldots\ldots\ldots\ldots\ldots (8)$$

ขั้นตอนที่ 3 ของวิธี 3SLS ก็คือ การแทนค่า $\hat{\Omega}$ ในสมการ (9) ก็จะได้

$$\hat{\alpha} = \left[Z' \hat{\Omega}^{-1} Z \right]^{-1} \left[Z' \hat{\Omega}^{-1} Y \right] \qquad \ldots\ldots\ldots\ldots\ldots\ldots (9)$$

โดยที่ $\hat{\alpha}$ คือตัวประมาณค่ากำลังสองน้อยที่สุดแบบ 3 ขั้น และ เมตริกซ์ความแปรปรวนร่วมของ $\hat{\alpha}$ จะประมาณได้จากสูตร

$$Est.Var - Cov(\hat{\alpha}) = \left[Z' \hat{\Omega}^{-1} Z \right]^{-1}$$

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงผลการคำนวณจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์

System: S_SUB

Estimation Method: Three-Stage Least Squares

Date: 01/01/01 Time: 02:51

Sample: 2529 2547

Included observations: 19

Total system (unbalanced) observations 132

Iterate coefficients after one-step weighting matrix

Convergence achieved after: 1 weight matrix, 11 total coef iterations

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C(1)	-1177518.	1781210.	-0.661078	0.5101
C(2)	2380.302	655.3886	3.631894	0.0005
C(3)	1.068093	0.128073	8.339692	0.0000
C(4)	-3408.799	2144.558	-1.589511	0.1152
C(5)	12125105	3284734.	3.691351	0.0004
C(6)	75.29754	225.4477	0.333991	0.7391
C(7)	0.321040	0.169433	1.894796	0.0611
C(8)	-3264.444	2709.817	-1.204674	0.2313
C(9)	-0.899298	0.211449	-4.253020	0.0000
C(10)	146453.2	613164.7	0.238848	0.8117
C(11)	27.38080	21.22705	1.289902	0.2002
C(12)	0.306878	0.131067	2.341388	0.0213
C(13)	-0.199637	0.045609	-4.377138	0.0000
C(14)	0.080689	0.016145	4.997716	0.0000
C(15)	633404.9	773925.5	0.818431	0.4151
C(16)	4045.743	933.7350	4.332860	0.0000
C(17)	0.932878	0.116969	7.975423	0.0000
C(18)	-371.6843	179.1850	-2.074305	0.0407
C(19)	-224.7076	242.0603	-0.928313	0.3556

C(20)	-0.325371	0.332705	-0.977957	0.3306
C(21)	-426071.3	269637.5	-1.580164	0.1174
C(22)	54.06806	23.81933	2.269924	0.0254
C(23)	0.599594	0.083224	7.204616	0.0000
C(24)	-89.40936	25.36162	-3.525380	0.0006
C(25)	0.032713	0.008071	4.052951	0.0001
C(36)	0.014083	0.095814	0.146977	0.8835
C(26)	-1743052.	971874.3	-1.793495	0.0760
C(27)	55.37022	39.41176	1.404916	0.1633
C(28)	0.083280	0.106135	0.784656	0.4346
C(29)	-0.261961	0.094578	-2.769773	0.0067
C(30)	-0.307477	0.071418	-4.305329	0.0000
C(31)	0.261123	0.030626	8.526151	0.0000
C(32)	35.71340	58.75924	0.607792	0.5448
C(33)	2.99E-08	8.15E-09	3.665876	0.0004
C(34)	0.043229	0.010816	3.996724	0.0001
C(35)	-1.64E-05	1.62E-05	-1.014444	0.3129

Determinant residual covariance	1.87E+65

Equation: CA=C(1)+C(2)*PCA(-1)+C(3)*CA(-1)+C(4)*PSC

Instruments: PCA(-1) PCN(-1) PSC(-1) PSB(-1) PSG(-1) PMB(-1) CA(-1) CN(-1) SC(-1) SB(-1) SG(-1) MB(-1) SUB PCN PFOBS C

Observations: 19

R-squared	0.823358	Mean dependent var	8116895.
Adjusted R-squared	0.788029	S.D. dependent var	1234746.
S.E. of regression	568480.1	Sum squared resid	4.85E+12
Durbin-Watson stat	1.707707		

Equation: CN=C(5)+C(6)*PCN(-1)+C(7)*CN(-1)+C(8)*PSC+C(9)*SC

Instruments: PCA(-1) PCN(-1) PSC(-1) PSB(-1) PSG(-1) PMB(-1) CA(-1) CN(-1) SC(-1) SB(-1) SG(-1) MB(-1) SUB PCN PFOBS C

Observations: 19

R-squared	0.912665	Mean dependent var	8989421.
Adjusted R-squared	0.887712	S.D. dependent var	1590132.
S.E. of regression	532842.6	Sum squared resid	3.97E+12
Durbin-Watson stat	1.857010		

Equation: MB=C(10)+C(11)*PMB(-1)+C(12)*MB(-1)+C(13)*SC+C(14)
*AT

Instruments: PCA(-1) PCN(-1) PSC(-1) PSB(-1) PSG(-1) PMB(-1) CA(
-1) CN(-1) SC(-1) SB(-1) SG(-1) MB(-1) SUB PCN PFOBS C

Observations: 19

R-squared	0.941828	Mean dependent var	2263632.
Adjusted R-squared	0.925208	S.D. dependent var	550046.7
S.E. of regression	150427.8	Sum squared resid	3.17E+11
Durbin-Watson stat	2.060114		

Equation: SC=C(15)+C(16)*PSC(-1)+C(17)*SC(-1)+C(18)*PCN(-1)
+C(19)*PCA(-1)+C(20)*SG

Instruments: PCA(-1) PCN(-1) PSC(-1) PSB(-1) PSG(-1) PMB(-1) CA(
-1) CN(-1) SC(-1) SB(-1) SG(-1) MB(-1) SUB PCN PFOBS C

Observations: 19

R-squared	0.875961	Mean dependent var	5590842.
Adjusted R-squared	0.828254	S.D. dependent var	1072986.
S.E. of regression	444670.1	Sum squared resid	2.57E+12
Durbin-Watson stat	1.469427		

Equation: SG=C(21)+C(22)*PSG(-1)+C(23)*SG(-1)+C(24)*PCN+C(25)
*AT+[AR(1)=C(36)]

Instruments: PCA(-1) PCN(-1) PSC(-1) PSB(-1) PSG(-1) PMB(-1) CA(
-1) CN(-1) SC(-1) SB(-1) SG(-1) MB(-1) SUB PCN PFOBS C

Observations: 18

R-squared	0.975662	Mean dependent var	838611.1

Adjusted R-squared	0.965521	S.D. dependent var	326178.8
S.E. of regression	60566.52	Sum squared resid	4.40E+10
Durbin-Watson stat	2.289292		

Equation: SB=C(26)+C(27)*PSB(-1)+C(28)*SB(-1) +C(29)*SC +C(30)*CN+C(31)*AT

Instruments: PCA(-1) PCN(-1) PSC(-1) PSB(-1) PSG(-1) PMB(-1) CA(-1) CN(-1) SC(-1) SB(-1) SG(-1) MB(-1) SUB PCN PFOBS C

Observations: 19

R-squared	0.949756	Mean dependent var	1890684.
Adjusted R-squared	0.930432	S.D. dependent var	659169.3
S.E. of regression	173861.0	Sum squared resid	3.93E+11
Durbin-Watson stat	1.858634		

Equation: PSC=C(32)+C(33)*SUB+C(34)*PFOBS+C(35)*SC

Instruments: PCA(-1) PCN(-1) PSC(-1) PSB(-1) PSG(-1) PMB(-1) CA(-1) CN(-1) SC(-1) SB(-1) SG(-1) MB(-1) SUB PCN PFOBS C

Observations: 19

R-squared	0.642820	Mean dependent var	408.6842
Adjusted R-squared	0.571384	S.D. dependent var	68.11922
S.E. of regression	44.59680	Sum squared resid	29833.12
Durbin-Watson stat	1.642618		

ภาคผนวก ง

สูตรการคำนวณราคาอ้อยขั้นสุดท้าย

<u>วิธีคำนวณ</u>

กำหนดให้ X = รายรับสุทธิเฉพาะชาวไร่อ้อยที่ไม่รวมกากน้ำตาล (บาท)

Q = ปริมาณอ้อยที่เข้าหีบ (ตัน)

C_A = ซี.ซี.เอส. เฉลี่ย

C = ค่าซี.ซี.เอส. ที่ต้องการคำนวณราคาอ้อย

A_1 = รายรับส่วนที่ 1 คิดจากน้ำหนัก (บาท)

A_2 = รายรับส่วนที่ 2 คิดจากน้ำหนัก (บาท)

R_1 = สัดส่วนรายได้ที่คิดจากน้ำหนัก (บาท/ตัน)

$= A_1/Q$

R_2 = สัดส่วนรายได้ที่คิดจากซี.ซี.เอส. (บาท/ตัน/ซี.ซี.เอส.)

$= A_2/Q\ C_A$

R_M = สัดส่วนรายได้ที่คิดจากกากน้ำตาล (บาท/ตัน)

P_C = ราคาอ้อยขั้นสุดท้ายที่ ซี.ซี.เอส. เท่ากับ C

มติ กอน. กำหนดให้สัดส่วนรายได้ที่คิดจาก ซี.ซี.เอส. คิดเป็นร้อยละ 6 ของราคาอ้อยที่ 10 ซี.ซี.เอส.

$$R_2 = 0.06P_{(C=10)}$$

<u>หมายเหตุ</u> 1.X = 0.7 (รายได้ทั้งหมดของระบบ-รายจ่ายทั้งหมดของระบบ+รายรับรายจ่ายเฉพาะชาวไร่อ้อย)

2.รายรับรายจ่ายเฉพาะชาวไร่อ้อยประกอบด้วยรายรับรายจ่ายจากอ้อยไฟไหม้ค่าระวางขนส่ง เงินเก็บเข้ากองทุน และกากน้ำตาลของกระบวนการผลิตที่ผ่านมา ทั้งนี้ไม่รวมรายได้จากกากน้ำตาลของฤดูกาลผลิตปัจจุบัน

สูตร $X = A_1+A_2$ --------- (1)

$P_C = R_1+R_2C+R_M$ --------- (2)

(2) ที่10ซี.ซี.เอส. ; $P_{(C=10)} = R_1+10R_2+R_M$ -------- (3)

และที่10ซี.ซี.เอส. ; $R_2 = 0.06P_{(C=10)}$ -------- (4)

(3) & (4) ; $\frac{R_2}{0.06} = R_1+10R_2+R_M$

$$\frac{0.4R_2}{0.06} = R_1 + R_M$$

$$\frac{0.4A_2}{0.06QC_A} = \frac{A_1}{Q} + R_M \quad \text{--------- (5)}$$

(1) & (5) ; $$\frac{0.4A_2}{0.06QC_A} = \left(\frac{X - A_2}{Q}\right) + R_M$$

$$\frac{0.4A_2}{0.06C_A} + A_2 = X+QR_M$$

$$(0.4 + 0.06C_A)A_2 = 0.06\,C_AX + 0.06C_A\,QR_M$$

$$A_2 = \frac{0.06C_AX + 0.06C_AQR_M}{0.4 + 0.06C_A}$$

$$R_2 = \frac{0.06C_AX + 0.06C_AQR_M}{(0.4 + 0.06C_M)QC_A}$$

$$R_2 = \frac{0.06X}{(0.4 + 0.06C_A)Q} + \frac{0.06R_M}{(0.4 + 0.06C_A)}$$

$$A_1 = X - A_2$$

$$= X - \frac{0.06C_A X + 0.06C_A QR_M}{0.4 + 0.06C_A}$$

$$= \frac{0.4X + 0.06C_A X - 0.06C_A X - 0.06C_A QR_M}{(0.4 + 0.06C_A)}$$

$$= \frac{0.4X - 0.06C_A QR_M}{(0.4 + 0.06C_A)}$$

$$R_1 = \frac{0.4X - 0.06C_A QR_M}{(0.4 + 0.06C_A)Q}$$

$$R_1 = \frac{0.4X}{(0.4 + 0.06C_A)Q} - \frac{0.06C_A R_M}{(0.4 + 0.06C_A)}$$

$$P_C = R_1 + R_2C + R_M$$

$$= \frac{0.4X}{(0.4 + 0.06C_A)Q} - \frac{0.06C_A R_M}{(0.4 + 0.06C_A)}$$

$$+ \frac{0.06CX}{(0.4 + 0.06C_A)Q} + \frac{0.06CR_M}{(0.4 + 0.06C_A)} + R_M$$

$$P_C = \frac{(0.4 + 0.06C)X}{(0.4 + 0.06C_A)Q} + \frac{(0.4 + 0.06C)R_M}{(0.4 + 0.06C_A)}$$